ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
Τεύχος 98

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Ιούνιος 2024 –

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα ____ *4*

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά ____ **4**

-Επίσημη ανακοίνωση κατασκευής νέου αιολικού πάρκου στην Βόρεια Μακεδονία – Το μεγαλύτερο στα Δυτικά Βαλκάνια ____ 4

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate ____ **4**

- Ολοκληρωμένες Οικοδομικές Εργασίες από Επιχειρηματικούς Φορείς στην Βόρεια Μακεδονία (2023) ____ 4

- Αναλωθέντα Οικοδομικά Υλικά και Ενέργεια, 2023 ____ 4

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας ____ **4**

- Στο 6,3% διατηρεί το βασικό επιτόκιο η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας ____ 4

-Δάνειο 3,5 εκ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) προς την Komercijalna Banka Skopje ____ 4

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών ____ **5**

- Αύξηση της επιβατικής κίνησης στα διεθνή αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας ____ 5

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας ____ **5**

-Συνεργασία Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας με Κεντρική Τράπεζα Αυστρίας για τη διαχείριση δεδομένων (στοιχεία για περίοδο 2020-2022) ____ 5

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων ____ **5**

- Ευρωπαϊκές επιχορηγήσεις αγροτικού εξοπλισμού και τεχνολογίας στον αγροτικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας ____ 5

1.7 Τομέας Τουρισμού ____ **5**

-Τουριστικές ροές μεταξύ Ελλάδας - Βόρειας Μακεδονίας (2023) ____ 5

1.8 Τομέας Εμπορίου ____ **6**

- Στοιχεία Εξωτερικού Εμπορίου Βόρειας Μακεδονίας (Ιανουάριος - Απρίλιος 2024) ____ 6

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος ____ **6**

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας ____ 6

2. Οικονομικές ειδήσεις ____ *6*

-Το ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 1,2% το πρώτο τρίμηνο του 2024 ____ 6

3. Ευρωπαϊκή προοπτική ____ *7*

- 2,2 δισ. ευρώ για το IPA III και 500 εκατ. για την ανάπτυξη των Δυτικών Βαλκανίων ενέκρινε η Ευρ. Επιτροπή ____ 7

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις ____ *7*

- Στο 50% του ευρωπαϊκού μέσου όρου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας ____ 7

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος ____ *7*

-Δεύτερο εργοστάσιο της γερμανικής εταιρείας KIEL στην Βόρεια Μακεδονία ____ 7

-Σε ύφεση ο τομέας κλωστοϋφαντουργίας στην Βόρεια Μακεδονία ____ 7

-Οι επιχειρήσεις της Βόρειας Μακεδονίας έχουν συνολικές οφειλές άνω των 3,5 δισ. ευρώ ____ 7

-Σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων στην Βόρεια Μακεδονία ____ 7

-Οι εταιρείες τυχερών παιχνιδιών στην Βόρεια Μακεδονία πραγματοποίησαν το 2023 κύκλο εργασιών 800 εκ. ευρώ ____ 8

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις ____ *8*

- 7ο Ενεργειακό Forum στην Βόρεια Μακεδονία (Σκόπια, 10-11.6.2024) ____ 8

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. *Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.*
2. *Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).*
3. *Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ.* http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon*)*
4. *Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.*

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Επίσημη ανακοίνωση κατασκευής νέου αιολικού πάρκου στην Βόρεια Μακεδονία – Το μεγαλύτερο στα Δυτικά Βαλκάνια
Στις 25 Ιουνίου, σε ειδική εκδήλωση παρουσιάστηκε από την Κυβέρνηση της χώρας και την ανάδοχο εταιρεία «Alcazar Energy» σχέδιο κατασκευής νέου αιολικού πάρκου δυνατότητας παραγωγής ενέργειας 400 MW, διπλάσια δηλαδή από τον σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Σκοπίων και ίση με το 20% των ετήσιων αναγκών της ΔΒΜ. Η έναρξη κατασκευής του έργου τοποθετείται στο δεύτερο εξάμηνο του 2025, μεταξύ περιοχών Karbinci, Shtip και Radovish και θα απαιτηθούν τουλάχιστον δύο έτη για την ολοκλήρωσή του. Το κόστος αναμένεται να αγγίξει τα 450 εκ. ευρώ. Εκτιμάται ότι η ολοκλήρωση του έργου θα οδηγήσει σε μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 672 εκ. τόνους ετησίως ενώ η παραγόμενη ενέργεια θα μπορεί μέσω των δικτύων διασύνδεσης να πωλείται σε γειτονικές χώρες (Ελλάδα, Σερβία, Αλβανία, Βουλγαρία).

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

-Ολοκληρωμένες Οικοδομικές Εργασίες από Επιχειρηματικούς Φορείς στην Βόρεια Μακεδονία (2023)
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το 2023 οι επιχειρηματικές οντότητες που ασκούν οικοδομικές δραστηριότητες ολοκλήρωσαν οικοδομικές εργασίες συνολικής αξίας 36,8 δισ. δηναρίων ήτοι περίπου 600 εκ. ευρώ. Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκαν οικοδομικές δραστηριότητες σε 2.874 κατασκευές και ολοκληρώθηκαν συνολικά 3.445 κατοικίες, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 243.815 m2, εκ των οποίων οι 3.415 είναι ιδιωτικής ιδιοκτησίας. Η μέση ωφέλιμη επιφάνεια των ολοκληρωμένων κατοικιών είναι 70,8 m^2. Ανά περιφέρεια, οι περισσότερες κατασκευαστικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή των Σκοπίων, ακολουθούμενη από τη Νοτιοδυτική και την Πελαγονία κ.λπ.

- Αναλωθέντα Οικοδομικά Υλικά και Ενέργεια, 2023
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το 2023 οι επιχειρηματικές οντότητες από τον κατασκευαστικό κλάδο δαπάνησαν οικοδομικά υλικά και ενέργεια συνολικού ποσού 11,8 δισ. δηναρίων, ήτοι περίπου 190 εκ. ευρώ, 6,6% περισσότερο από το προηγούμενο έτος. Στη συνολική αξία των δαπανημένων δομικών υλικών και ενέργειας, κυρίαρχη ομάδα είναι η κατηγορία «Βασικά υλικά» με 5 δισ. δηνάρια ή 81 εκ. ευρώ (42,7%) και ακολουθούν οι ομάδες «Αναλωθέντα καύσιμα» με 1,7 δισ. δηνάρια ή 28 εκ. ευρώ (14,9%) και «Υλικά οπλισμού και στερέωσης» αξίας 1,3 δισ. δηνάρια ή 21 εκ. ευρώ (11,4%).

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

- Στο 6,3% διατηρεί το βασικό επιτόκιο η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας
Η τρέχουσα νομισματική πολιτική επιβάλει τη διατήρηση του βασικού επιτοκίου στο επίπεδο του 6,30%, ενώ παραμένουν τα επιτόκια δανείων μίας ημέρας και επταήμερου στο 4,20% και 4,25% αντίστοιχα, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας. Αμετάβλητη παραμένει και η προσφορά γραμματίων της Κεντρικής Τράπεζας στην τακτική δημοπρασία και ανέρχεται σε 10 δισεκατομμύρια δηνάρια ή περίπου 163 εκ. ευρώ. Η Κεντρική Τράπεζα σημειώνει επίσης ότι η τελευταία απόφαση για τη νομισματική πολιτική ελήφθη βάση της ανάγκης σταθεροποίησης των προσδοκιών για τον πληθωρισμό ο οποίος τον Μάιο του 2024 επιταχύνθηκε στο 4,5% ετησίως. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, ο μέσος πληθωρισμός το 2024 αναμένεται στο 3,5%. Όσον αφορά στα συναλλαγματικά αποθέματα, μέχρι το τέλος Μαΐου ανέρχονται σε 4.293,6 δισ. ευρώ, δηλαδή επαρκή, κατά την κρίση της Κεντρικής Τράπεζας, για τη διατήρηση της σταθερότητας της ισοτιμίας του εγχώριου νομίσματος.

-Δάνειο 3,5 εκ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) προς την Komercijalna Banka Skopje
Η EBRD ενέκρινε δάνειο έως 3,5 εκατομμύρια ευρώ (3,8 εκατομμύρια δολάρια) στην Komercijalna Banka Skopje της Βόρειας Μακεδονίας για την υποστήριξη οικιστικών πράσινων επενδύσεων. Η

Komercijalna Banka θα χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια για την παροχή δανείων για επενδύσεις σε τεχνολογίες υψηλής ενεργειακής απόδοσης για κτίρια κατοικιών και έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δημόσιο τομέα. Το δάνειο θα χορηγηθεί στο πλαίσιο του GEFF III - REPower για τα Δυτικά Βαλκάνια.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

- Αύξηση της επιβατικής κίνησης στα διεθνή αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας
Η επιβατική κίνηση στα διεθνή αεροδρόμια της χώρας (ήτοι Σκοπίων και Αχρίδας) αυξήθηκε κατά 12,7% την περίοδο Ιανουαρίου – Μαΐου 2024 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή. Ο συνολικός αριθμός επιβατών στα δύο διεθνή αεροδρόμια ανήλθε σε 1.168.049 κατά την ίδια περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου, σημειώνοντας αύξηση 12,7%. Μόνο τον Μάιο, ο αριθμός των επιβατών ανήλθε σε 274.056, μειωμένος κατά 3,1% από τον Μάιο του 2023. Οι κινήσεις αεροσκαφών στα δύο αεροδρόμια έφτασαν τις 9.610 τον Ιανουάριο-Μάιο, αυξημένες κατά 18,7% σε σύγκριση με το πρώτο πεντάμηνο του 2023. Μόνο τον Μάιο πραγματοποιήθηκαν 2.267 πτήσεις αεροσκαφών στα δύο αεροδρόμια, ποσοστό 8,6% αυξημένο σε σχέση με τον Μάιο του περασμένου έτους.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Συνεργασία Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας με Κεντρική Τράπεζα Αυστρίας για τη διαχείριση δεδομένων (στοιχεία για περίοδο 2020-2022)
Στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ Περιφερειακού Προγράμματος για την Ενίσχυση των Ικανοτήτων των Κεντρικών Τραπεζών στα Δυτικά Βαλκάνια η αυστριακή Oesterreichische Nationalbank μεταλαμπαδεύει πρακτική εμπειρία σε θέματα διαχείρισης δεδομένων, στην αντίστοιχη τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας. Συγκεκριμένα, εξειδικευμένα τμήματα των δύο τραπεζών συνεργάζονται στην έννοια της αποθήκευσης δεδομένων, το σύστημα διαχείρισης δεδομένων, καθώς και σε εργαλεία επεξεργασίας, ανάπτυξης και διανομής δεδομένων, αναλύσεων και αναφορών εντός του συστήματος. Συζητήθηκε επίσης η διαχείριση της ποιότητας των δεδομένων, μέσω κατάλληλης προσέγγισης προσαρμογής στις αλλαγές στις μεθοδολογίες, τα μοντέλα δεδομένων, τη δημιουργία κατάλληλης υποδομής, αποθήκευση, ανταλλαγή και ενεργή χρήση δεδομένων από τους χρήστες, δίνοντας έμφαση στις ειδικές ανάγκες που προκύπτουν από τις λειτουργίες των κεντρικών τραπεζών. Η Δεύτερη Φάση του Περιφερειακού Προγράμματος που χρηματοδοτείται από την ΕΕ για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κεντρικών τραπεζών στα Δυτικά Βαλκάνια ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2022. Το τριετές πρόγραμμα υλοποιείται και συντονίζεται από την Deutsche Bundesbank, σε συνεργασία με δεκαεννέα εθνικές κεντρικές τράπεζες. Για το πρόγραμμα αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει διαθέσει 3 εκ. ευρώ από το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III).

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

- Ευρωπαϊκές επιχορηγήσεις αγροτικού εξοπλισμού και τεχνολογίας στον αγροτικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας
Οκτώ συμβάσεις για επιχορηγήσεις που αφορούν στη προμήθεια εξοπλισμού και στην αναβάθμιση της γεωργίας και την αύξηση της παραγωγής ολοκληρώθηκαν μεταξύ ΕΕ και Βόρειας Μακεδονίας. Η ΕΕ εξασφάλισε μέσω του έργου Agro Smart περίπου 208.000 ευρώ, που αποτελεί το 75% της συνολικής επένδυσης, ενώ το υπόλοιπο θα καλυφθεί από τους ίδιους τους αγρότες. Οι αγρότες και οι αγροτικές επιχειρήσεις και ενώσεις θα μπορούν να προμηθεύονται με τα κεφάλαια που παρέχονται εξειδικευμένα drones για σάρωση και άρδευση καλλιεργήσιμης γης, με προηγμένο λογισμικό επεξεργασίας δεδομένων, που θα μειώσει σημαντικά τα έξοδα καλλιέργειας και εποπτείας. Στην περιοχή του Polog θα πραγματοποιηθεί επίσης προμήθεια ρομπότ για τον καθαρισμό των αγροκτημάτων. Ο επικεφαλής συνεργασίας στην αντιπροσωπεία της ΕΕ, Stefan Hudolin, τόνισε την αφοσίωση της ΕΕ να υποστηρίζει την ανάπτυξη της γεωργίας στη χώρα μέσω αντίστοιχων έργων.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Τουριστικές ροές μεταξύ Ελλάδας - Βόρειας Μακεδονίας (2023)
Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο αριθμός των Ελλήνων τουριστών στη Βόρεια Μακεδονία, το 2023, ανήλθε σε 39.971, καταγράφοντας

σημαντική αύξηση της τάξης του 35,1% σε σχέση με το 2022 (29.579), λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι ο χαμηλός αριθμός των τελευταίων ετών οφείλεται κυρίως στους περιορισμούς μετακινήσεων εξαιτίας της πανδημίας. Σημειώνεται, επίσης, ότι ο αριθμός των διανυκτερεύσεων Ελλήνων στη Βόρεια Μακεδονία ανήλθε σε από 66.222 το 2023 από 50.106 το 2022. Από την άλλη, σύμφωνα πάντα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η επιβατική κίνηση στις μεγάλες συνοριακές διαβάσεις το 2022 (από υπηκόους τρίτων χωρών) σημείωσε σημαντική αύξηση της τάξης του 111% σε σχέση με το 2021 (638.386 διελεύσεις). Παράλληλα, σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (INSETE), ο αριθμός των επισκεπτών από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα το 2023 ανήλθε περίπου σε 1,12 εκ. από 770 χιλ. το 2022 καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 45,4%. Η Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται στην 11η θέση (διατήρησε τη θέση που κατείχε και το 2022) κατάταξης των χωρών, με βάση τον αριθμό των επισκέψεων το 2023.

1.8 Τομέας Εμπορίου

- Στοιχεία Εξωτερικού Εμπορίου Βόρειας Μακεδονίας (Ιανουάριος - Απρίλιος 2024)
Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Βόρεια Μακεδονία την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2024 ανήλθε σε 162,5 δισ. δηνάρια (περίπου 2,65 δισ. ευρώ), σημειώνοντας μείωση 5,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 231,6 δισ. δηνάρια ή 3,77 δισ. ευρώ, ήτοι 3,7% αυξημένη από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2024 ήταν περίπου 1,12 δισ. ευρώ. Η κάλυψη των εισαγωγών από εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2024 ήταν 70,3%. Το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν δείχνει ότι στις εξαγωγές τα σημαντικότερα προϊόντα είναι υποστηριζόμενοι καταλύτες με δραστική ουσία, πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων, σετ καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σετ καλωδίωσης του είδους που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθίσματα της υποομάδας 821.1 και άλλοι υποστηριζόμενοι καταλύτες. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι τα πετρελαιοειδή και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστο), άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας και κράματά τους, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης και ο ηλεκτρισμός. Την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2024, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Βόρειας Μακεδονίας ήταν κατά σειρά η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ελλάδα, η Σερβία και η Κίνα.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας
Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους No.63/2024 από 13 Ιουνίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:
https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20No%2063_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Το ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 1,2% το πρώτο τρίμηνο του 2024
Το πρώτο τρίμηνο του 2024 το ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 1,2% σε ετήσιο επίπεδο και διατήρησε την αναιμική οικονομική δυναμική από το 2023. Η σχετικά παρατεταμένη οικονομική στασιμότητα είναι αποτέλεσμα δύο βασικών τάσεων. Αφενός, οι εξαγωγές σημείωσαν σημαντική μείωση κατά 7,8%, βαθύτερη από την αντίστοιχη περίοδο του 2023, ενώ από την άλλη, οι ιδιωτικές δαπάνες, που αποτελούν σημαντικό τμήμα του ΑΕΠ, αυξήθηκαν κατά 2%, αντανακλώντας την υψηλή αύξηση των μισθών κατά περίπου 12,9%, αν και πιο περιορισμένες από τις αντίστοιχες αυξήσεις το προηγούμενο έτος. Η μεγαλύτερη ανάπτυξη σημειώνεται στις ακαθάριστες επενδύσεις (23,6%), που αποτελεί σημαντική ανάκαμψη σε σύγκριση με το 2023 και αποτέλεσμα των επενδύσεων σε νέο εξοπλισμό. Όσον αφορά στην αύξηση της παραγωγής, σημαντική ανάπτυξη το πρώτο τρίμηνο σημειώνεται στον τομέα των υπηρεσιών (4,4%), ενώ αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης στη γεωργία (-19,7%), στη βιομηχανία (-1,2%) και στις κατασκευές (-2,5%).

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

- 2,2 δισ. ευρώ για το IPA III και 500 εκατ. για την ανάπτυξη των Δυτικών Βαλκανίων ενέκρινε η Ευρ. Επιτροπή
2,2 δισ. ευρώ για το IPA III και 500 εκατ. για την ανάπτυξη των Δυτικών Βαλκανίων ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2025, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε 199,7 δισ. ευρώ. Από τα συνολικά κονδύλια του προϋπολογισμού της ΕΕ για το επόμενο έτος, 2,2 δισ. ευρώ προορίζονται για το μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III) και 500 εκατομμύρια ευρώ για τον Μηχανισμό Εφαρμογής του Σχεδίου Ανάπτυξης των Δυτικών Βαλκανίων.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

- Στο 50% του ευρωπαϊκού μέσου όρου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας
Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Βόρειας Μακεδονίας βρίσκεται στο 41% του μέσου όρου της ΕΕ. Μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, το Λουξεμβούργο έχει το υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ και η Βουλγαρία έχει το χαμηλότερο. Από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, χειρότερες επιδόσεις από την Βόρεια Μακεδονία εμφανίζουν η Αλβανία και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη (35% κατά κεφαλή εισόδημα του ευρωπαϊκού μέσου όρου). Στη Σερβία, το ΑΕΠ ανά κάτοικο είναι 54% χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Δεύτερο εργοστάσιο της γερμανικής εταιρείας KIEL στην Βόρεια Μακεδονία
Η εταιρεία Kiel εγκαινίασε δεύτερη παραγωγική μονάδας στο Τέτοβο (το πρώτο κατασκευάστηκε το 2017) και συγκεκριμένα εντός της Τεχνολογικής-Βιομηχανικής Αναπτυξιακής Ζώνης. Πρόκειται για εγκατάσταση 7.500 τετραγωνικών μέτρων που θα κατασκευάζει επίσης καθίσματα για οχήματα (κυρίως τρένων και λεωφορείων). Η εταιρεία μέχρι σήμερα απασχολεί 180 άτομα με στόχο να ανέλθουν σε και στις δύο εγκαταστάσεις.

-Σε ύφεση ο τομέας κλωστοϋφαντουργίας στην Βόρεια Μακεδονία
Μειώνονται οι παραγγελίες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από ξένους αγοραστές, οι οποίοι στρέφονται σε φθηνότερες αγορές όπως η Αίγυπτος και το Μαρόκο, σύμφωνα με αναλύσεις του κλάδου. Οι εκπρόσωποι των μεγάλων σημάτων για τις οποίες εργάζεται η κλωστοϋφαντουργία της Βόρειας Μακεδονίας τονίζουν ότι το εργατικό δυναμικό σε αυτόν τον τομέα γερνάει την ώρα που ο κλάδος βρίσκεται σε μια εντατική αναζήτηση για πιο σταθερή παραγωγή, ποιοτικό εργατικό δυναμικό, με καλύτερα προσόντα και αυτοματοποιημένες διαδικασίες. Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των εταιρειών στην χώρα (πάνω από το 90%) εργάζεται σύμφωνα με το σύστημα lon-production, όμως μόνο το 10% μπορεί να προσφέρει πλήρες πακέτο υπηρεσιών.

-Οι επιχειρήσεις της Βόρειας Μακεδονίας έχουν συνολικές οφειλές άνω των 3,5 δισ. ευρώ
Η συσταλτική νομισματική πολιτική, ελέω πληθωρισμού, η οποία προκάλεσε την αυστηροποίηση των όρων δανεισμού από τις τράπεζες, επηρεάζει την δανειακές αποφάσεις των εταιρειών της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας. Συγκεκριμένα, στην έκθεση αναφέρεται ότι οι επιχειρήσεις κατέγραψαν σημαντικά βραδύτερη ανάπτυξη το 2023 μετά την αξιοσημείωτη ανάπτυξη τα δύο προηγούμενα χρόνια. Τον Δεκέμβριο του περασμένου έτους, τα συνολικά εταιρικά δάνεια αυξήθηκαν μόνο κατά 3,2% σε σύγκριση με το τέλος του προηγούμενου έτους, στο οποίο η αντίστοιχη ανάπτυξη ήταν 11,8%. Οι συνολικές πιστώσεις του εταιρικού τομέα από τον Δεκέμβριο του 2023 έως τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους αυξήθηκαν από περίπου 3,4 σε περίπου 3,5 δισ. ευρώ.

-Σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων στην Βόρεια Μακεδονία
Η τελευταία έκθεση του Κρατικού Ελεγκτικού Γραφείου (ΕΕΕ) της Βόρειας Μακεδονίας αποκαλύπτει απουσία συστήματος διαχείρισης των δημοσίων επενδύσεων που έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά αργό ρυθμό πραγματοποίησης κεφαλαιουχικών επενδύσεων, ακόμη και για έργα στρατηγικής σημασίας για το κράτος. Η ΕΕΕ σημειώνει επίσης ότι όλες αυτές οι υποχρεώσεις εγκυμονούν

κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά, καθώς και για την οικονομία και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών. Ανάμεσα σε αυτές τις επενδύσεις είναι τα έργα στους Διαδρόμους 8 και 10d, που διεξάγει η κοινοπραξία της Bechtel- ENKA, στην οποία το κράτος κατέβαλε μέχρι στιγμής περίπου 250 εκατ. ευρώ, αλλά σύμφωνα με την ΕΕ, μόνο το 0,12% του έργου έχει ολοκληρωθεί. Έπειτα είναι το έργο για το Περιφερειακό Νοσοκομείο στο Στιπ, το οποίο λόγω της διαδικασίας διαιτησίας που κίνησε ο ανάδοχος μετά την καταγγελία της σύμβασης από την κυβέρνηση, μπορεί να κοστίσει στο κράτος επιπλέον 45 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, το έργο για τον Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων στα Σκόπια, για τον οποίο έχουν εξασφαλιστεί κονδύλια πριν από 10 χρόνια, δεν έχει ακόμη ξεκινήσει. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης το έργο για την κατασκευή του σιδηροδρόμου προς τη Βουλγαρία, το οποίο χρηματοδοτείται με κονδύλια IPA από την ΕΕ, για το οποίο η ΕΕΕ σημειώνει ότι υπάρχει κίνδυνος να χάσει το κράτος τα κεφάλαια του Μέσου Προενταξιακής Βοήθειας ύψους περίπου 60,7 εκατ. ευρώ, επειδή ο σχεδιασμός και η προετοιμασία για το έργο αργεί πολύ να ολοκληρωθεί.

-Οι εταιρείες τυχερών παιχνιδιών στην Βόρεια Μακεδονία πραγματοποίησαν το 2023 κύκλο εργασιών 800 εκ. ευρώ

Ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από την πύλη Pari (Money) δείχνει ότι το 2023 υπήρχαν 58 εταιρείες στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών στην Βόρεια Μακεδονία, ενώ ο τζίρος τους ανήλθε σε 800 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη τους ήταν 70,4 εκατ. ευρώ. Οι εταιρείες του κλάδου απασχολούν 7.745 άτομα στην χώρα.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- 7ο Ενεργειακό Forum στην Βόρεια Μακεδονία (Σκόπια, 10-11.6.2024)

Πραγματοποιήθηκε το 7ο Ενεργειακό Φόρουμ στα Σκόπια (10-11.6.2024) το οποίο διοργανώθηκε από την Αντιπροσωπεία της Ε.Ε στην χώρα και το Ίδρυμα Ανοιχτής Κοινωνίας για τα Δυτικά Βαλκάνια. Το Συνέδριο εστίασε σε θέματα ενεργειακής ασφάλειας, μετάβασης ομαλού εφοδιασμού, ενεργειακού μείγματος και συνεργασιών στην ευρύτερη περιοχή. Στο Συνέδριο, συμμετείχαν ως ομιλητές, μεταξύ άλλων, ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας Ε.Ε. κ. David Geer, ο εντολοδόχος πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, Hristijan Mickoski καθώς και η Πρέσβης των ΗΠΑ στην χώρα κα Angela Aggeler. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου τονίστηκε η ανάγκη άμεσης έναρξης κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας, ο οποίος θα οδηγήσει στην ενεργειακή απεξάρτηση και θα διασφαλίσει τον ομαλό εφοδιασμό της χώρας. Ο εντολοδόχος Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, αποκάλυψε ένα νέο project στον ενεργειακό τομέα που αφορά στην κατασκευή ενός νέου αιολικού πάρκου μεταξύ περιοχών Karbinci, Shtip και Radovish, στο ανατολικό τμήμα της χώρας.